

ZAŁĄCZNIK

ZASADY DOTYCZĄCE PROWADZENIA POSTĄPOWANIA POJEDNAWCZEGO W SPORACH TRANZYTOWYCH

Niniejsze zasady, przyjęte przez Konferencję w sprawie Karty Energetycznej na podstawie art. 7 ust. 7 lit. f) Traktatu w sprawie Karty Energetycznej, stosuje się do postępowania pojednawczego w sporach, zgodnie z art. 7 ust. 7 lit. a)-c) wspomnianego Traktatu.

Terminy używane w niniejszych zasadach mają takie samo znaczenie jak w Traktacie w sprawie Karty Energetycznej, a przywoływane artykuły są artykułami tego Traktatu.

Zasada 1: Powiadomienie o sporze

1. Przedłożenie sporu sekretarzowi generalnemu przez Umawiającą się Stronę następuje w formie pisemnej i wskazuje strony sporu (zwane dalej „stronami”); stanowi ono streszczenie istniejącego stanu faktycznego i podstawę roszczenia Umawiającej się Strony i potwierdza wyczerpanie wszelkich dostępnych umownych lub innych sposobów rozwiązania sporu, uzgodnionych wcześniej pomiędzy Umawiającymi się Stronami, będącymi stroną w sporze lub pomiędzy jakimikolwiek jednostkami podlegającymi kontroli lub jurysdykcji Umawiających się Stron, będących stroną w sporze.
2. Możliwie najwcześniej po otrzymaniu powiadomienia o przedłożeniu sporu sekretarz generalny powiadamia wszystkie Umawiające się Strony Traktatu w sprawie Karty Energetycznej o przedłożeniu sporu i wzywa je do wskazania, czy uważają, że są jedną z innych zainteresowanych Umawiających się Stron do celów wyznaczenia rozjemcy na podstawie art. 7 ust. 7 lit. b). Forma powiadomienia Umawiających się Stron leży w gestii sekretarza generalnego, lecz sekretarz generalny zapewnia, że zostanie dostarczona wystarczająca ilość informacji, aby umożliwić Umawiającym się Stronom dokonanie oceny ich zainteresowania sprawą.
3. Sekretarz generalny przekazuje kopię pisemnego powiadomienia o przedłożeniu sporu każdej Umawiającej się Stronie zidentyfikowanej w nim jako strona. Sekretarz generalny może wezwać każdą ze stron, która została zidentyfikowana w przedłożonym sporze, do przedstawienia deklaracji w formie odpowiedzi, która zostanie włączona do materiału, jaki będzie dostarczony rozjemcy po jego mianowaniu. Taka strona nie jest zobowiązana do spełnienia tego żądania.

Zasada 2: Wyznaczenie rozjemcy

1. Sekretarz generalny podejmuje decyzję dotyczącą odpowiedniej formy konsultacji w sprawie wyznaczenia rozjemcy. Wyznaczając rozjemcę, sekretarz generalny ma na szczególnym względzie wyznaczenie rozjemcy, który:
  - i) cieszy się lub prawdopodobnie będzie cieszył się zaufaniem stron;

- ii) będzie niezależny i bezstronny;
  - iii) będzie unikał faktycznych lub pozornych konfliktów interesów;
  - iv) będzie przestrzegał wymogów poufności zawartych w niniejszych zasadach; oraz
  - v) będzie prowadził postępowanie w sposób zapewniający uczciwość i dobrą reputację postępowania pojednawczego.
2. Decyzja sekretarza generalnego o wyznaczeniu danej osoby jest ostateczna, z zastrzeżeniem zasady 4 ust. 1.
  3. W momencie wyznaczenia rozjemca podpisuje deklarację zamieszczoną w dodatku 1 i ujawnia wszelkie informacje, które można uznać za znane mu lub jej w tym czasie, a które mogłyby mieć wpływ lub spowodować uzasadnione wątpliwości co do jego lub jej niezależności lub bezstronności. To ujawnienie obejmuje rodzaje informacji opisane w przykładowym wykazie w dodatku 2.
  4. Warunki wyznaczenia rozjemcy obejmują deklarację sekretarza generalnego o jego opinii co do stron i innych zainteresowanych Umawiających się Stron do celów deklaracji rozjemcy i poinformowanie rozjemcy o wszelkich informacjach istotnych dla postępowania pojednawczego.
  5. Jeżeli sekretarz generalny zgodnie z art. 7 ust. 7 lit. e) zdecyduje się nie wyznaczać rozjemcy, niezwłocznie informuje na piśmie strony i wszystkie inne zainteresowane Umawiające się Strony o swojej decyzji.

Zasada 3: Rezygnacja, śmierć lub niezdolność rozjemcy

1. Rozjemca może złożyć rezygnację poprzez przedłożenie jej sekretarzowi generalnemu.
2. Jeżeli rozjemca rezygnuje, umiera lub, w opinii sekretarza generalnego, staje się niezdolny lub nie jest w stanie wykonywać swoich obowiązków, sekretarz generalny niezwłocznie powiadamia o tym fakcie strony i inne zainteresowane Umawiające się Strony. Postępowanie zostaje uznane za zawieszone w celu zastosowania terminu z art. 7 ust. 7 lit. c).
3. Sekretarz generalny, uwzględniając określony etap osiągnięty w postępowaniu, może zachęcić strony do uzgodnienia najbardziej sprawnego trybu postępowania.

4. Sekretarz generalny, w porozumieniu ze stronami i innymi zainteresowanymi Umawiającymi się Stronami, niezwłocznie wyznacza nowego rozjemcę, jednakże nie później niż po upływie 30 dni od dnia rezygnacji, śmierci lub orzeczenia o niezdolności rozjemcy. Sekretarz generalny dostarcza nowemu rozjemcy dowody, łącznie z oświadczeniami i materiałami zebranymi w toku postępowania pojednawczego.
5. Przy wyznaczaniu nowego rozjemcy sekretarz generalny może ustalić, jeżeli to konieczne, termin, w którym ma być przeprowadzone postępowanie pojednawcze. Termin ten może wynikać z uzgodnień stron lub, przy braku ich porozumienia, z opinii sekretarza generalnego dotyczącej najbardziej odpowiedniego terminu przy uwzględnieniu określonego etapu postępowania, okoliczności sporu oraz celu, jakim jest szybkie rozstrzygnięcie sporu.

Zasada 4: Wyłączenie rozjemcy

1. Każda ze stron lub inna zainteresowana Umawiająca się Strona, która posiada lub wchodzi w posiadanie dowodów na to, że postępowanie rozjemcy jest niezgodne z niezależnym i bezstronnym prowadzeniem postępowania pojednawczego, włączając w to uniknięcie wystąpienia konfliktu interesów, niezwłocznie informuje o tym na piśmie sekretarza generalnego.
2. Sekretarz generalny niezwłocznie podejmuje decyzję, czy rozjemca powinien zostać wyłączony, z uwzględnieniem potrzeby dania rozjemcy możliwości udzielenia odpowiedzi. Sekretarz generalny może podjąć decyzję o czasowym zawieszeniu postępowania. Sekretarz generalny powiadomi strony i inne zainteresowane Umawiające się Strony o swojej decyzji w sprawie wyłączenia rozjemcy.
3. Sekretarz generalny, uwzględniając etap osiągnięty w postępowaniu, może zachęcić strony do uzgodnienia najbardziej sprawnego trybu postępowania.
4. Sekretarz generalny, w porozumieniu ze stronami i innymi zainteresowanymi Umawiającymi się Stronami, niezwłocznie powołuje nowego rozjemcę, jednakże nie później niż po upływie 30 dni od dnia wyłączenia rozjemcy. Sekretarz generalny dostarcza nowemu rozjemcy dowody, łącznie z oświadczeniami i materiałami zebranymi w toku postępowania pojednawczego. Nowy rozjemca ustala w porozumieniu ze stronami, w jaki sposób takie dowody mogą być wykorzystane.
5. Wyznaczając nowego rozjemcę, sekretarz generalny może ustalić, jeżeli to konieczne, ostateczny termin przeprowadzenia postępowania pojednawczego. Termin ten może odzwierciedlać uzgodnienia stron lub, przy braku ich porozumienia, opinię sekretarza generalnego dotyczącą najbardziej odpowiedniego terminu przy uwzględnieniu określonego etapu postępowania, okoliczności sporu oraz celu, jakim jest szybkie rozstrzygnięcie sporu.

Zasada 5: Prowadzenie postępowania pojednawczego

1. Rozjemca prowadzi postępowanie pojednawcze w taki sposób, jaki uzna za stosowny, z zastrzeżeniem niniejszych zasad oraz zasad bezstronności, równości i sprawiedliwości.
2. Rozjemca niezwłocznie porozumiewa się ze stronami wymienionymi w przedłożeniu sporu, aby upewnić się co do ich stanowiska w sprawach spornych oraz co do tego, że strony

zostały prawidłowo wskazane na początku postępowania. Może to być dokonane w sposób, jaki rozjemca uzna za najbardziej odpowiedni, łącznie z kwestionariuszami, konferencjami, przesłuchaniami lub przedłożeniem materiałów na piśmie lub innych.

3. Rozjemca zapewnia, że wszelkie informacje udostępnione mu przez jedną ze stron są udostępniane drugiej stronie lub stronom. Rozjemca może zrobić wyjątek od zasady pełnego ujawnienia, w przypadku gdy uzna, że dana informacja jest tajemnicą handlową, i zainteresowana strona podała powody, dla których ujawnienie zaszkodziłoby jej interesom.
4. Po konsultacji ze stronami rozjemca ustala miejsce spotkania lub wysłuchania ustnych oświadczeń, uwzględniając okoliczności postępowania pojednawczego i potrzebę zmniejszenia się w kosztach postępowania. Rozjemca rozważa celowość korzystania z pomieszczeń Sekretariatu Karty Energetycznej i, za zgodą stron, może dokonać uzgodnień z sekretarzem generalnym co do takiego korzystania.

Zasada 6: Reprezentacja i pomoc

Strony mogą być reprezentowane lub wspomagane przez wybrane przez siebie osoby. Nazwiska i adresy takich osób powinny być podane do wiadomości na piśmie drugiej stronie lub stronom, rozjemcy i sekretarzowi generalnemu.

Zasada 7: Świadczenie i biegli

1. Rozjemca może zażądać zeznań w charakterze świadka lub opinii biegłego od osób, które posiadają informacje lub wiedzę specjalistyczną, przydatną z punktu widzenia przedmiotowego sporu. Takie zeznania lub opinie są udostępniane stronom.
2. Każda ze stron na każdym etapie postępowania może poprosić rozjemcę o przesłuchanie świadków i biegłych, których zeznania strona uważa za istotne. Rozjemca wyznacza termin, w którym odbędzie się takie przesłuchanie.
3. Świadczenie i biegli są przesłuchiwanymi przez rozjemcę. Strony również mogą zadawać im pytania pod kontrolą rozjemcy.
4. Urzędnik strony może, jeżeli jest do tego upoważniony, wystąpić jako świadek lub biegły i przedstawić takie informacje, jakie mogą być potrzebne w postępowaniu. Wniosek o wystąpienie wyraźnie wskazuje, w jakiej sprawie i w jakim charakterze urzędnik będzie przesłuchiwany.
5. Jeżeli świadek lub biegły nie może być przesłuchany w miejscu przesłuchania, rozjemca, za zgodą stron, może dokonać odpowiednich posunięć organizacyjnych, aby zeznania zostały złożone w formie zeznań pisemnych lub były przyjęte w czasie przesłuchania w innym miejscu. Strony otrzymują kopię takich zeznań pisemnych lub mają prawo uczestniczenia w każdym takim przesłuchaniu.

Zasada 8: Pomoc administracyjna

W celu ułatwienia prowadzenia postępowania pojednawczego rozjemca, za zgodą stron, może zorganizować pomoc administracyjną lub techniczną ze strony Sekretariatu Karty Energetycznej lub innej odpowiedniej instytucji lub osoby.

Zasada 9: Współpraca stron z rozjemcą

1. Strony współpracują w dobrej wierze z rozjemcą; w szczególności, na wniosek rozjemcy, dostarczają wszystkie odpowiednie dokumenty, informacje i wyjaśnienia, a także podejmują wszelkie środki, jakimi dysponują, aby umożliwić rozjemcy przesłuchanie świadków i biegłych, których pragnie wezwać. Strony ułatwiają również przeprowadzenie wizji lokalnej i dochodzenia w dowolnym miejscu związanym ze sporem, które rozjemca pragnie przeprowadzić.
2. Strony przestrzegają wszelkich terminów uzgodnionych z rozjemcą lub przez niego wyznaczonych.

Zasada 10: Propozycje ugodowego zakończenia sporu

1. Strona, z własnej inicjatywy lub na prośbę rozjemcy, może przedstawić rozjemcy propozycję ugodowego zakończenia sporu.
2. Rozjemca na każdym etapie postępowania pojednawczego może składać propozycje ugodowego zakończenia sporu.

Zasada 11: Porozumienie stron

1. Porozumienie między stronami dotyczące ugody w sporze lub procedury osiągnięcia takiej ugody powinno zostać sporządzone na piśmie i podpisane przez strony.
2. Rozjemca informuje sekretarza generalnego na piśmie o fakcie, że zostało osiągnięte porozumienie między stronami. Sekretarz generalny powiadamia wszystkie Umawiające się Strony Traktatu Karty Energetycznej, że takie porozumienie zostało osiągnięte.

Zasada 12: Zalecenie/decyzja rozjemcy

1. W przypadku gdy strony nie osiągnęły porozumienia w terminie przewidzianym w art. 7 ust. 7 lit. c) lub w zasadzie 3 ust. 5 lub zasadzie 4 ust. 5, rozjemca:
  - a) sporządza na piśmie swoje zalecenie co do rozstrzygnięcia sporu albo co do przyjęcia procedury osiągnięcia takiego rozstrzygnięcia oraz swoją decyzję w sprawie taryf przejściowych i innych warunków, jakie mają być przestrzegane w tranzycie, łącznie z datą uprawomocnienia;
  - b) załącza oświadczenie o powodach zalecenia i decyzji; oraz
  - c) dostarcza podpisane kopie swoich zaleceń i decyzji stronom i sekretarzowi generalnemu.
2. Sekretarz generalny:
  - a) składa podpisaną kopię zalecenia i decyzji w archiwach Sekretariatu;
  - b) powiadamia wszystkie Umawiające się Strony o fakcie, że zostały sporządzone zalecenie i decyzja w sprawie taryf przejściowych.

Zasada 13: Zakończenie postępowania pojednawczego

Postępowanie pojednawcze zostaje zakończone przez:

- a) podpisanie porozumienia przez strony na podstawie zasady 11; lub
- b) sporządzenie zalecenia i decyzji w sprawie taryf przejściowych rozjemcy na podstawie zasady 12.

Zasada 14: Języki

1. Rozjemca, po konsultacji ze stronami, decyduje, w jakim języku lub językach ma być prowadzone postępowanie.
2. Jeżeli rozjemca zdecyduje o stosowaniu więcej niż jednego języka, wszelkie dokumenty mogą być dostarczone w każdym z tych języków. Każdy z języków może być używany w czasie przesłuchań, z zastrzeżeniem – jeżeli tak zadecyduje rozjemca – tłumaczenia i wykładni. Rozjemca zapewnia, aby jego zalecenie i decyzja były dostępne w języku lub językach, jakie obowiązują w danym postępowaniu.

Zasada 15: Koszty

1. Rozjemca może zwrócić się do stron o zdeponowanie jakiejś kwoty jako zaliczki na koszty opisane w pkt 2 lit. a)-d). Wszelkie kwoty zdeponowane przez strony na podstawie niniejszego ustępu będą wpłacane sekretarzowi generalnemu, który dokonuje wypłat na koszty wymienione w ust. 2.
2. Po zakończeniu postępowania pojednawczego rozjemca ustala koszty postępowania pojednawczego i powiadamia o nich strony i sekretarza generalnego na piśmie. Termin „koszty” obejmuje jedynie:
  - a) honorarium rozjemcy, które powinno być ustalone w momencie wyznaczenia przez sekretarza generalnego, zgodnie z rozporządzeniem 14 procedur administracyjnych i finansowych Międzynarodowego Centrum ds. Rozstrzygania Sporów Inwestycyjnych;
  - b) koszty podróży rozjemcy i inne wydatki;
  - c) koszty podróży świadków lub biegłych, wezwanych przez rozjemcę na podstawie zasady 7 ust. 1 i inne wydatki;
  - d) koszty związane z korzystaniem z pomieszczeń przeznaczonych do prowadzenia przesłuchań, innych niż lokale należące do Sekretariatu Karty Energetycznej;
  - e) koszty pomocy administracyjnej udzielanej na podstawie zasady 8 przez osobę lub instytucję inną niż Sekretariat Karty Energetycznej; i
  - f) koszty tłumaczenia i/lub wykładni, na podstawie zasady 14, poniesione podczas postępowania.
3. O ile porozumienie zawarte przez strony na podstawie zasady 11 nie przewiduje podziału kosztów, rozjemca dzieli koszty między strony, uwzględniając szczególne okoliczności postępowania i powiadamia na piśmie o swojej decyzji strony i sekretarza generalnego. Wszelkie inne wydatki poniesione przez stronę są pokrywane przez tę stronę.
4. Sekretarz generalny udostępnia stronom rozliczenie otrzymanych depozytów i zwraca stronom nieprzewidzianą nadwyżkę lub żąda ostatecznej zapłaty, biorąc pod uwagę decyzję rozjemcy co do podziału kosztów.

Zasada 16: Poufność

1. Nic w niniejszych zasadach nie stanowi odstępstwa od przepisów prawnych stron dotyczących postępowania w stosunku do informacji poufnych, włączając w to przepisy odnoszące się do praw własności intelektualnej.
2. Każda strona, która odmówi dostarczenia informacji poufnych w odpowiedzi na wniosek na podstawie zasady 5 lub 7, przedstawi powody oraz jawne streszczenie informacji, które może być użyte w postępowaniu. W przypadku gdy dokonano odstępstwa od zasady pełnego ujawnienia na podstawie zasady 5 ust. 3, zainteresowane strony dostarczą również jawne streszczenie informacji drugiej stronie lub stronom, w formie, jaka może być wykorzystana w postępowaniu.
3. Rozjemca, strony i wszystkie osoby związane z postępowaniem pojednawczym, niezależnie od roli, traktują jako poufne wszelkie kwestie odnoszące się do postępowania pojednawczego. Informacje zebrane w toku tego postępowania wykorzystywane są jedynie do celów tego postępowania. Poufność rozciąga się na warunki porozumienia między stronami na podstawie zasady 11 oraz na zalecenie i decyzję rozjemcy na podstawie zasady 12, chyba że strony uzgodnią inaczej lub ujawnienie jest niezbędne do celów wykonania i stosowania.

Zasada 17: Rola rozjemcy w innych postępowaniach

Rozjemca nie może występować jako arbiter lub jako przedstawiciel, lub obrońca w żadnym postępowaniu arbitrażowym lub sądowym dotyczącym sporu, który jest przedmiotem postępowania pojednawczego. Strony i inne zainteresowane Umawiające się Strony nie przedstawiają rozjemcy jako świadka w żadnym takim postępowaniu.

Zasada 18: Dopuszczalność dowodów w innych postępowaniach

Strony nie opierają się na dowodzie ani nie przedstawiają jako dowodu w jakimkolwiek postępowaniu arbitrażowym, sądowym lub administracyjnym, bez względu na to czy takie postępowanie odnosi się do sporu, który jest przedmiotem postępowania pojednawczego:

- a) poglądów lub sugestii wyrażonych przez którąkolwiek stronę w odniesieniu do możliwej ugody w sporze;
- b) przyznania się przez którąkolwiek stronę w trakcie postępowania pojednawczego;
- c) propozycji przedstawionych przez rozjemcę; lub
- d) faktu, że strona wykazała swoją chęć zaakceptowania propozycji ugody przedstawionej przez rozjemcę.

Dodatek 1

Postępowanie pojednawcze nr: .....

DEKLARACJA

Przeczytałem i wziąłem pod uwagę zasady dotyczące prowadzenia postępowania pojednawczego w sporach tranzytowych, i zapewnię, że postępowanie pojednawcze będzie prowadzone zgodnie z tymi zasadami. Będę brał pod uwagę jedynie zagadnienia podniesione i niezbędne do wypełnienia moich obowiązków w myśl zasad.

Będę traktował jako poufne wszelkie informacje, jakie uzyskam w wyniku mojego udziału w tym postępowaniu, jak również treść jakiegokolwiek porozumienia pomiędzy stronami tego sporu w myśl zasady 11 lub jakiegokolwiek zalecenia i decyzji, jakie mogę wydać na podstawie zasady 12.

Nie przyjmę żadnych instrukcji ani wynagrodzenia w odniesieniu do postępowania z jakiegokolwiek źródła, z wyjątkiem przewidzianych w zasadach i warunkach powołania mojej osoby przez sekretarza generalnego.

Nie będę występował jako arbiter, przedstawiciel lub obrońca w żadnym postępowaniu arbitrażowym lub sądowym w sporze, który jest przedmiotem tego postępowania pojednawczego.

Niniejszym ujawniam ⁽¹⁾ wszelkie informacje, które mogłyby mieć wpływ na moją niezależność lub bezstronność, lub które mogłyby spowodować uzasadnione wątpliwości co do uczciwości i bezstronności tego postępowania pojednawczego, i niezwłocznie powiadomię sekretarza generalnego o wszelkich zmianach w moim położeniu, które mogłyby być istotne dla wykonywania mojej funkcji jako rozjemcy.

W przypadku mojej rezygnacji, lub gdybym nie był w stanie zakończyć postępowania pojednawczego, zwrócę sekretarzowi generalnemu wszystkie dokumenty i materiały, które znalazły się w moim posiadaniu w rezultacie powołania mojej osoby.

Podpisano:

Data:

_____

(¹) Jeśli właściwe, załączniki przygotowane przez rozjemcę.

Dodatek 2

PRZYKŁADOWY WYKAZ INFORMACJI, JAKIE MAJĄ BYĆ UJAWNIONE

Niniejszy wykaz zawiera rodzaje informacji, jakie rozjemca mianowany w sporze tranzytowym powinien ujawnić w myśl zasad.

Każdy rozjemca ma stały obowiązek ujawniania informacji opisanych w zasadzie 2 ust. 3, które mogą obejmować, co następuje:

- a) interesy finansowe (np. inwestycje, pożyczki, udziały, zyski, inne długi); interesy gospodarcze (np. pełnienie funkcji dyrektora lub inne interesy kontraktowe); interesy majątkowe mające związek z danym sporem;
  - b) interesy zawodowe (np. przeszłe lub obecne relacje z prywatnymi klientami, lub wszelkie inne interesy, jakie ta osoba może mieć w postępowaniu krajowym lub międzynarodowym, i ich implikacje, w przypadku gdy jest to związane z zagadnieniami podobnymi do tych rozpatrywanych w danym sporze);
  - c) inne czynności (np. czynny udział w grupach interesu publicznego lub innych organizacjach, których przedmiot działalności dotyczyłby bezpośrednio danego sporu);
  - d) oficjalne oświadczenia wyrażające osobistą opinię w sprawie zagadnień istotnych dla danego sporu (np. publikacje, publiczne oświadczenia);
  - e) interesy związane z zatrudnieniem lub interesy rodzinne (np. możliwość pośredniej korzyści lub jakiegokolwiek prawdopodobieństwa nacisku, który mógłby wystąpić ze strony pracodawcy rozjemcy, jego współników lub członków najbliższej rodziny).
-